

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/201/2003

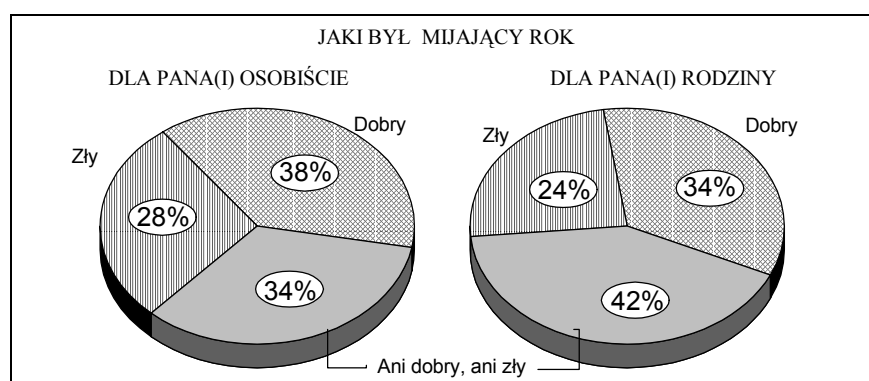
OCENY ROKU 2003 I PRZEWIDYWANIA NA ROK 2004

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Opinie o tym, jaki był mijający rok dla respondentów osobiście oraz dla ich rodzin, nie odbiegają znacząco od uzyskanych w grudniu ubiegłego roku. Kończący się rok za dobry dla siebie osobiście uznało prawie dwie piąte Polaków (38%), a 28% było przeciwnego zdania. Nieco gorzej wypada bilans tego roku dla rodzin respondentów. Najwięcej osób oceniło mijający rok niejednoznacznie, jako ani dobry, ani zły (42%). Pozostali badani częściej jednak uznawali go za dobry niż zły dla swoich rodzin.

- Niewiele zmieniły się - w porównaniu z rokiem ubiegłym - oceny mijających dwunastu miesięcy dla zakładów pracy respondentów. Spośród osób aktywnych zawodowo prawie dwie piąte (39%) uznało, że był to dobry rok dla ich zakładów, a ponad jedna czwarta (27%) oceniła go jako zły.
- Gorszy niż ubiegłoroczny jest bilans mijającego roku dla Polski i świata. Mniej więcej co drugi Polak uznał, że rok 2003 był zły dla Polski (48%), a także dla świata (52%). Tylko 12% ankietowanych oceniło kończący się rok jako dobry dla naszego kraju, a 8% podsumowało go jako rok dobry dla świata.
- We wszystkich pięciu dziedzinach prognozy na rok 2004 są podobne do przewidywań na rok 2003, odnotowaliśmy jedynie niewielkie zmiany. W rok 2004 Polacy wkraczają z umiarkowanym optymizmem. W każdej z wyróżnionych dziedzin oczekują, że nadchodzący rok będzie przynajmniej taki sam jak poprzedni.

Podobnie jak w latach ubiegłych nasi respondenci podsumowywali w grudniu¹ kończący się rok, przedstawiali też swoje przewidywania dotyczące nadchodzącego roku. Oceny i prognozy odnosiły się do pięciu zagadnień: spraw osobistych, rodzinnych, zawodowych oraz sytuacji kraju i świata. Opinie o mijającym roku i przewidywania na rok następny stanowią nie tylko bilans ostatnich dwunastu miesięcy, ale są również miarą aktualnych nastrojów społecznych. Zestawienie ocen i prognoz z kilkunastu ostatnich lat pozwala na prześledzenie, jak te nastroje zmieniały się od początku transformacji ustrojowej w Polsce.

OCENY ROKU 2003

Oceny bieżącego roku odnoszące się do życia osobistego, rodzinnego, a także zawodowego są bardziej zróżnicowane i jednocześnie wyraźnie lepsze niż oceny sytuacji w Polsce i na świecie.

Opinie o tym, jaki był mijający rok dla respondentów osobiście oraz dla ich rodzin, nie odbiegają znacząco od uzyskanych w grudniu ubiegłego roku. Biorąc pod uwagę pomiary z ostatnich piętnastu lat można powiedzieć, że był to dla Polaków i ich rodzin rok przeciętny. Nie byli tak zadowoleni ze swojego życia osobistego i rodzinnego jak pod koniec lat osiemdziesiątych i w drugiej połowie lat dziewięćdziesiątych, ale oceniali je lepiej niż w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych, zdecydowanie najgorszej pod tym względem.

Kończący się rok za dobry dla siebie osobiście uznało prawie dwie piąte Polaków (38%). Pozostałe osoby częściej określały go jako taki sobie, ani dobry, ani zły (34%) niż zły (28%). Nieco gorzej wypada bilans tego roku dla rodzin respondentów. Najwięcej osób

oceniło w tym kontekście mijający rok niejednoznacznie, jako ani dobry, ani zły (42%). Pozostali badani częściej jednak uznawali go za dobry dla swoich rodzin niż zły.

Opinie w tych kwestiach są silnie powiązane z oceną sytuacji materialnej gospodarstwa domowego: im większe zadowolenie z własnych warunków materialnych, tym częstsze oceny, że był to dobry rok dla respondentów i ich rodzin. Siłą wpływu tego czynnika na oceny kończącego się roku obrazuje fakt, że za udany dla siebie uznało go tylko 17% badanych określających swoje warunki materialne jako złe i aż 76% oceniających je jako dobre. Podobnie, za rok dobry dla swoich rodzin uważa go tylko 13% ankietowanych niezadowolonych z sytuacji materialnej swojego gospodarstwa domowego i 73% zadowolonych.

Spśród cech społeczno-demograficznych na zróżnicowanie ocen mijającego roku wpływa przede wszystkim wykształcenie, dochody *per capita* w rodzinie oraz wiek. Najlepiej oceniają go badani z wykształceniem wyższym, o stosunkowo wysokich dochodach na osobę w rodzinie (powyżej 800 zł miesięcznie) oraz ludzie młodzi - do 24 roku życia. W grupach społeczno-zawodowych rok 2003 za udany dla siebie i swoich rodzin najczęściej uznali przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz osoby pracujące na własny rachunek, a wśród biernych zawodowo - uczniowie i studenci. Najgorzej ocenili go badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym, osoby o miesięcznych dochodach nieprzekraczających 300 zł *per capita* w rodzinie oraz ludzie powyżej 55 roku życia. W grupach społeczno-zawodowych rok 2003 najrzadziej zaliczali do udanych rolnicy, a wśród biernych zawodowo - emeryci, renciści i bezrobotni.

W porównaniu z ubiegłorocznym sondażem niewiele zmieniły się oceny mijających dwunastu miesięcy dla zakładów pracy respondentów. Bez zmian pozostała liczba ankietowanych zadowolonych z sytuacji w swoim zakładzie (39%), o 3 punkty (do 27%) zmalała liczba osób niezadowolonych. Z dłuższej, piętnastoletniej perspektywy można powiedzieć, że rok 2003 był dość dobry dla zakładów pracy. Więcej osób zadowolonych w tym względzie notowaliśmy tylko w latach 1995-97.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (163) przeprowadzono w dniach 5-8 grudnia 2003 roku na liczącej 1000 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Jaki był mijający rok ² dla:	Wskazania badanych pod koniec roku:															
	'88	'89	'90	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03
	w procentach															
- Pana(i) osobiście																
Dobry	46	42	36	22	20	23	26	36	42	45	44	41	34	44	37	38
Ani dobry, ani zły	33	39	35	37	38	41	44	43	39	37	35	40	39	38	36	34
Zły	21	18	28	41	41	36	29	20	18	18	21	19	28	17	27	28
- Pana(i) rodziny																
Dobry	42	42	33	18	17	18	22	34	41	43	40	38	31	38	35	34
Ani dobry, ani zły	41	43	40	44	44	50	50	51	44	43	43	45	46	46	42	42
Zły	16	14	25	36	38	32	27	14	14	14	17	16	22	16	23	24
- Pana(i) zakładu pracy³																
Dobry	37	28	30	18	22	26	31	41	46	42	37	35	31	31	39	39
Ani dobry, ani zły	37	35	23	21	32	33	36	35	31	32	30	33	35	34	26	30
Zły	16	23	40	57	41	36	30	19	20	22	31	26	31	31	30	27
Trudno powiedzieć	9	13	6	3	5	5	4	5	3	4	2	5	3	4	5	4
- Polski																
Dobry	12	62	27	12	9	14	17	28	34	31	31	20	16	8	14	12
Ani dobry, ani zły	33	19	30	28	33	41	46	45	48	39	46	44	43	32	39	34
Zły	49	13	32	53	53	36	26	18	12	21	16	31	33	55	41	48
Trudno powiedzieć	5	5	11	6	5	9	11	9	6	9	7	5	9	5	6	6
- świata																
Dobry	50	61	37	22	12	12	14	20	24	30	23	14	16	6	11	8
Ani dobry, ani zły	29	20	24	28	25	30	33	34	42	35	37	38	43	22	27	28
Zły	7	6	17	33	50	41	37	29	21	17	26	37	24	67	51	52
Trudno powiedzieć	14	13	21	16	13	17	16	17	13	18	13	11	18	5	11	12

² Badani oceniali kończący się rok według siedmiostopniowej skali: 1 - bardzo dobry, 2 - dobry, 3 - dość dobry, 4 - ani dobry, ani zły, 5 - raczej zły, 6 - zły, 7 - bardzo zły. W tabeli w wierszu „dobry” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, w wierszu „zły” - od 5 do 7.

³ Odpowiadali tylko aktywni zawodowo (N=468).

Sytuację w swoich miejscach pracy w mijającym roku najlepiej oceniają badani pracujący w spółkach o mieszanej własności państwowej i prywatnej (49% ocen dobrych) oraz w sektorze prywatnym (48% ocen dobrych), najgorzej zaś osoby pracujące w indywidualnych gospodarstwach rolnych (13% ocen dobrych, 61% złych).

O ile w odniesieniu do spraw osobistych, rodzinnych i zawodowych przeważają oceny dobre lub przeciętne, o tyle co do sytuacji kraju i świata w kończącym się roku opinie są bardziej krytyczne.

Rok 2003 był - jak można wnioskować porównując oceny tegoroczne z ubiegłorocznymi - gorszy niż poprzedni dla świata, a przede wszystkim dla Polski. Także biorąc pod uwagę oceny lat wcześniejszych, począwszy od roku 1988, kończący się rok trudno zaliczyć do udanych. Jako gorsze dla Polski oceniano jedynie lata 1991- 92 oraz rok 2001, w roku 1988 oceny były niemal takie same jak obecnie. Jako gorszy dla świata niż rok 2003 oceniano jedynie rok 2001, w którym doszło do zamachu terrorystycznego na World Trade Centre.

Prawie połowa Polaków uznała, że rok 2003 był zły dla Polski, a tylko 12% oceniło go jako dobry. Co trzecia osoba określiła, że był to rok przeciętny - ani dobry, ani zły.

Ponad połowa ankietowanych uważa, że mijający rok był zły dla świata. Za dobry uznało go tylko 8% badanych, a jako przeciętny określiło go 28% respondentów.

PRZEWIDYWANIA NA ROK 2004

Ogólnie rzecz biorąc, przewidywania dotyczące kolejnych lat podlegają z roku na rok mniejszym wahaniom niż oceny. Na prognozy najbliższej przyszłości wpływają zapewne nie tylko oceny aktualnej sytuacji, ale także bardziej ogólne, zależne od indywidualnych dyspozycji psychicznych, optymistyczne bądź pesymistyczne nastawienie wobec przyszłości.

We wszystkich pięciu dziedzinach prognozy na rok 2004 są podobne do przewidywań na rok 2003, odnotowaliśmy jedynie niewielkie zmiany.

W rok 2004 Polacy wkraczają z umiarkowanym optymizmem. Bywały już lata oczekiwane z wyraźnie większym niepokojem (we wszystkich wymiarach zdecydowanie

największe obawy budził rok 1993), jednak na ogół w najbliższą przyszłość Polacy patrzyli z większą nadzieją niż obecnie. Z największym optymizmem co do tego, jak potoczą się sprawy osobiste, rodzinne i zawodowe, witano lata 1996-97. Jeśli chodzi o sytuację w kraju i na świecie, to największe nadzieje badani wiązali z latami 1991, 1994, 1996-97 oraz 1999.

Najwięcej ankietowanych (mniej więcej dwie piąte) przewiduje, że nadchodzący rok będzie dla nich oraz dla ich rodzin taki sam jak kończący się rok. Wśród pozostałych przeważają osoby sądzące, że rok 2004 będzie dla nich i ich rodzin lepszy niż rok 2003.

Nadzieje, że zbliżający się rok będzie pomyślny w sprawach osobistych i rodzinnych, wyrażają przede wszystkim ludzie młodzi - do 24 roku, a nieco częściej niż inni także respondenci zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej i mający wyższe wykształcenie. Pogorszenia sytuacji osobistej obawiają się najczęściej ludzie powyżej 55 roku życia, renciści, rolnicy oraz osoby niezadowolone z warunków materialnych swojego gospodarstwa domowego.

W przewidywaniach dotyczących sytuacji w zakładach pracy także dominuje przekonanie, że nadchodzący rok nie przyniesie żadnych istotnych zmian (38%). Wśród pozostałych osób aktywnych zawodowo jest niemal tyle samo optymistów co pesymistów. Poprawy sytuacji w swoim zakładzie pracy spodziewają się najczęściej osoby pracujące w sektorze prywatnym (37%) oraz w spółkach o własności prywatnej i państwowej (32%), pogorszenia obawiają się przede wszystkim osoby pracujące w indywidualnych gospodarstwach rolnych (45%).

Jeśli chodzi o przewidywaną sytuację w Polsce, to opinie na ten temat są niemal równo podzielone. Ponad jedna czwarta badanych sądzi, że rok 2004 będzie dla Polski lepszy niż 2003, tyle samo osób twierdzi, że będzie gorszy, i niemal tyle samo nie przewiduje zmian.

W prognozach dotyczących świata najwięcej badanych wyraża przekonanie, że nadchodzący rok będzie taki sam jak mijający. Wśród pozostałych osób nieco więcej jest optymistów niż pesymistów.

Tabela 2

Jaki będzie nadchodzący rok ⁴ dla:	Wskazania dotyczące roku:													
	'91	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04
	w procentach													
- Pana(i) osobiście														
Lepszy	42	30	18	39	28	41	43	30	37	34	30	29	32	30
Taki sam	20	28	28	34	39	34	32	28	36	37	40	38	40	38
Gorszy	18	23	42	14	17	12	10	31	17	19	16	22	19	22
Trudno powiedzieć	19	18	12	13	16	13	15	12	10	11	13	11	9	10
- Pana(i) rodziny														
Lepszy	41	29	16	37	25	39	40	30	35	31	28	26	29	27
Taki sam	19	31	31	36	42	36	36	26	38	40	43	40	44	41
Gorszy	19	22	41	14	16	10	8	33	15	18	17	24	19	20
Trudno powiedzieć	21	18	12	13	17	15	15	11	12	10	12	10	8	12
- Pana(i) zakładu pracy⁵														
Lepszy	32	24	16	33	32	39	39	32	33	33	26	22	28	25
Taki sam	18	25	25	33	34	30	34	28	28	31	36	35	38	38
Gorszy	21	29	42	19	14	13	10	24	24	23	21	27	23	24
Trudno powiedzieć	27	21	17	15	19	18	17	16	15	13	18	15	11	14
- Polski														
Lepszy	44	35	21	44	33	41	41	37	41	30	26	27	30	28
Taki sam	11	22	21	24	30	21	29	18	26	33	36	27	31	28
Gorszy	18	19	40	12	12	16	8	25	16	23	20	30	25	29
Trudno powiedzieć	27	24	18	20	25	22	22	20	18	15	18	15	15	15
- świata														
Lepszy	39	35	22	36	30	40	38	33	38	29	25	29	28	26
Taki sam	13	25	24	25	29	24	31	28	28	34	38	26	31	31
Gorszy	10	9	25	11	10	8	5	9	9	17	12	25	21	21
Trudno powiedzieć	37	31	29	28	31	28	26	29	25	19	25	20	20	23

⁴ Badani oceniali nadchodzący rok według siedmiostopniowej skali: 1 - o wiele lepszy niż rok 2003, 2 - lepszy, 3 - nieco lepszy, 4 - taki sam, 5 - nieco gorszy, 6 - gorszy, 7 - dużo gorszy niż rok 2003. W tabeli w wierszu „lepszy” zsumowano odpowiedzi od 1 do 3, w wierszu „gorszy” - od 5 do 7.

⁵ Odpowiadali tylko aktywni zawodowo (N=478).

W opiniach Polaków o mijającym roku wyraźnie widoczne są dwa poziomy dokonywanych ocen: pierwszy dotyczy spraw prywatnych (osobistych, rodzinnych i zawodowych), drugi zaś jest związany ze sprawami publicznymi (kraju, świata). O ile w odniesieniu do sytuacji osobistej, rodzinnej i zawodowej przeważają oceny dobre i przeciętne, o tyle w opiniach o sytuacji ogólnokrajowej i ogólnoświatowej dominuje krytycyzm. Rozróżnienie to jest natomiast słabo zarysowane w przewidywaniach dotyczących nadchodzącego roku. W każdej z wyróżnionych dziedzin przeważają oczekiwania, że rok 2004 nie będzie gorszy od 2003.

Opracowała

Beata ROGUSKA

ANEKS

Tabela 1. Czy mógłby(mogliaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2003 rok? Czy był on **dla Pana(i) osobiście**:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	34	28	0	1000
Płeć					
Mężczyźni	38	35	28	0	479
Kobiety	39	34	27	0	521
Wiek					
18-24 lat	65	23	12	0	155
25-34	42	37	20	0	184
35-44	46	25	29	0	176
45-54	29	39	32	1	202
55-64	19	39	42	0	115
65 lat i więcej	25	42	33	0	169
Miejsce zamieszkania					
Wieś	32	38	30	0	364
Miasto do 20 tys.	39	33	27	1	123
20-100 tys.	45	29	25	0	202
101-500 tys.	40	39	21	0	192
501 tys.i więcej mieszk.	41	26	34	0	119
Wykształcenie					
Podstawowe	34	33	33	0	280
Zasadnicze zawodowe	23	42	35	0	257
Średnie	42	34	23	0	350
Wyższe	70	19	12	0	113
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	69	15	16	0	69
Prac.umysł.niż.szczebła	50	36	14	0	83
Pracownicy fiz.- umysł.	44	37	18	0	99
Robotnicy wykwalifikowani	42	38	21	0	72
Robotnicy niewykwalifik.	31	32	37	0	38
Rolnicy	12	41	46	0	53
Pracujący na własny rach.	60	26	14	0	37
Bierni zawodowo					
Renciści	19	39	42	0	107
Emeryci	27	44	29	0	184
Uczniowie i studenci	74	19	7	0	86
Bezrobotni	21	36	44	0	117
Gospodynie domowe i inni	36	25	35	4	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	48	32	20	0	170
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	51	33	17	0	65
sekt. pryw. poza rolnict.	51	30	20	0	171
prywatnym gosp. rolnym	14	44	42	0	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	25	33	43	0	107
300-399	33	33	34	0	81
400-599	38	39	23	0	146
600-800	42	33	25	0	181
Powyżej 800 zł	50	34	15	1	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	17	27	56	0	303
Średnie	32	50	18	0	448
Dobre	76	13	10	0	249
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	41	31	28	0	76
Raz w tygodniu	36	38	25	0	495
1-2 razy w miesiącu	41	31	28	0	144
Kilka razy w roku	40	29	30	0	191
W ogóle nie uczestniczy	37	32	31	0	93
Poglądy polityczne					
Lewica	42	30	27	1	182
Centrum	39	38	23	0	321
Prawica	45	27	28	0	232
Trudno powiedzieć	28	39	33	0	264

Tabela 2. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2003 rok? Czy był on dla Pana(i) rodziny:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	42	24	0	994
Płeć					
Mężczyźni	34	42	24	0	479
Kobiety	33	42	24	0	516
Wiek					
18-24 lat	56	30	14	0	155
25-34	38	43	18	0	184
35-44	39	38	23	0	176
45-54	29	44	26	1	202
55-64	19	49	32	0	115
65 lat i więcej	17	50	33	0	163
Miejsce zamieszkania					
Wieś	28	47	25	0	363
Miasto do 20 tys.	32	41	26	1	123
20-100 tys.	38	39	22	1	199
101-500 tys.	37	45	18	0	190
501 tys.i więcej mieszk.	37	31	31	0	119
Wykształcenie					
Podstawowe	28	42	30	0	277
Zasadnicze zawodowe	19	52	29	0	256
Średnie	37	42	20	0	348
Wyższe	69	23	8	0	113
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	68	23	10	0	69
Prac.umysł.niż.szczebla	42	45	13	0	83
Pracownicy fiz.- umysł.	31	51	17	0	99
Robotnicy wykwalifikowani	35	42	23	0	72
Robotnicy niewykwalifik.	29	43	28	0	38
Rolnicy	11	60	29	0	53
Pracujący na własny rach.	54	24	23	0	37
Bierni zawodowo					
Renciści	22	43	36	0	106
Emeryci	19	54	28	0	180
Uczniowie i studenci	65	24	11	0	86
Bezrobotni	21	43	36	1	117
Gospodynie domowe i inni	39	31	26	4	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	44	38	18	0	170
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	41	45	14	0	65
sekt. pryw. poza rolnict.	43	39	18	0	171
prywatnym gosp. rolnym	12	62	25	0	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	19	46	35	0	107
300-399	26	42	33	0	81
400-599	31	46	23	0	144
600-800	37	43	20	0	181
Powyżej 800 zł	46	41	12	1	171
Ocena własnych war. mater.					
Złe	13	37	49	1	302
Średnie	26	58	16	0	446
Dobre	73	19	8	0	246
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	29	44	27	0	75
Raz w tygodniu	32	46	22	0	494
1-2 razy w miesiącu	36	41	23	0	144
Kilka razy w roku	36	35	29	0	190
W ogóle nie uczestniczy	37	38	23	1	90
Poglądy polityczne					
Lewica	36	41	23	1	181
Centrum	37	41	21	0	321
Prawica	37	40	23	0	231
Trudno powiedzieć	24	46	29	1	261

Tabela 3. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2003 rok? Czy był on dla Pana(i) zakładu pracy:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	30	27	4	468
Płeć					
Mężczyźni	40	32	24	4	259
Kobiety	37	28	30	4	210
Wiek					
18-24 lat	53	28	9	10	45
25-34	46	25	27	3	125
35-44	38	31	30	1	137
45-54	32	38	24	5	124
55-64	27	29	41	2	32
65 lat i więcej	0	0	68	32	5
Miejsce zamieszkania					
Wieś	35	28	34	3	165
Miasto do 20 tys.	45	26	22	7	54
20-100 tys.	48	32	17	3	98
101-500 tys.	35	36	27	2	88
501 tys.i więcej mieszk.	36	29	27	8	63
Wykształcenie					
Podstawowe	31	32	28	9	50
Zasadnicze zawodowe	37	29	32	2	141
Średnie	36	32	28	5	187
Wyższe	53	29	16	1	90
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	48	34	18	0	69
Prac.umysł.niż.szczebła	41	29	24	6	83
Pracownicy fiz.- umysł.	38	34	25	3	99
Robotnicy wykwalifikowani	46	27	25	2	72
Robotnicy niewykwalifik.	40	39	14	7	37
Rolnicy	11	25	64	0	49
Pracujący na własny rach.	51	25	23	0	36
Bierni zawodowo					
Renciści	47	13	27	13	6
Emeryci	0	22	33	46	5
Uczniowie i studenci	0	61	0	39	3
Bezrobotni	22	33	45	0	4
Gospodynie domowe i inni	38	0	0	62	3
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	37	32	27	4	169
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	49	31	18	2	64
sekt. pryw. poza rolnict.	48	30	19	3	167
prywatnym gosp. rolnym	13	26	61	0	51
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	32	29	39	0	47
300-399	34	26	34	6	37
400-599	37	34	26	4	63
600-800	41	34	23	2	97
Powyżej 800 zł	43	27	26	4	92
Ocena własnych war. mater.					
Złe	24	35	37	4	112
Średnie	33	34	28	4	221
Dobre	61	20	16	3	135
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	33	22	45	0	20
Raz w tygodniu	37	32	28	3	228
1-2 razy w miesiącu	37	31	26	6	83
Kilka razy w roku	43	30	22	6	107
W ogóle nie uczestniczy	48	22	27	3	30
Poglądy polityczne					
Lewica	45	27	26	2	85
Centrum	37	29	30	4	167
Prawica	40	37	20	3	123
Trudno powiedzieć	36	26	31	6	93

Tabela 4. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2003 rok? Czy był on **dla Polski**:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	34	48	6	1000
Płeć					
Mężczyźni	15	32	50	3	479
Kobiety	10	36	46	8	521
Wiek					
18-24 lat	24	42	31	2	155
25-34	12	36	49	3	184
35-44	10	30	59	1	176
45-54	12	31	52	6	202
55-64	10	31	52	8	115
65 lat i więcej	8	34	43	16	169
Miejsce zamieszkania					
Wieś	10	32	48	9	364
Miasto do 20 tys.	14	35	49	3	123
20-100 tys.	16	33	48	3	202
101-500 tys.	14	34	48	4	192
501 tys.i więcej mieszk.	9	38	48	5	119
Wykształcenie					
Podstawowe	13	31	44	13	280
Zasadnicze zawodowe	12	33	52	3	257
Średnie	11	38	48	4	350
Wyższe	18	32	50	1	113
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	10	29	61	0	69
Prac.umysł.niż.szczebła	12	34	47	6	83
Pracownicy fiz.- umysł.	16	31	52	2	99
Robotnicy wykwalifikowani	11	36	50	3	72
Robotnicy niewykwalifik.	21	28	50	0	38
Rolnicy	5	32	57	5	53
Pracujący na własny rach.	10	46	40	4	37
Bierni zawodowo					
Renciści	10	28	49	13	107
Emeryci	10	36	43	11	184
Uczniowie i studenci	22	46	33	0	86
Bezrobotni	12	34	51	4	117
Gospodynie domowe i inni	12	23	54	12	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	9	31	56	4	170
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	20	36	42	2	65
sekt. pryw. poza rolnict.	14	34	50	2	171
prywatnym gosp. rolnym	7	31	57	5	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	12	38	47	3	107
300-399	15	35	47	3	81
400-599	13	36	47	4	146
600-800	13	34	47	7	181
Powyżej 800 zł	13	38	47	2	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	9	29	56	7	303
Średnie	9	36	49	6	448
Dobre	24	36	36	3	249
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	12	23	50	15	76
Raz w tygodniu	13	35	47	5	495
1-2 razy w miesiącu	11	40	45	4	144
Kilka razy w roku	11	29	55	5	191
W ogóle nie uczestniczy	13	37	44	6	93
Poglądy polityczne					
Lewica	16	34	48	3	182
Centrum	12	36	48	5	321
Prawica	12	30	55	3	232
Trudno powiedzieć	12	35	42	12	264

Tabela 5. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, jaki był, najogólniej rzecz biorąc, 2003 rok? Czy był on **dla świata**:

(%)

	dobry	ani dobry, ani zły	zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	28	52	12	1000
Płeć					
Mężczyźni	11	28	51	10	479
Kobiety	6	27	53	14	521
Wiek					
18-24 lat	17	29	49	6	155
25-34	6	32	55	7	184
35-44	6	27	60	7	176
45-54	7	26	56	10	202
55-64	7	27	54	12	115
65 lat i więcej	7	25	36	31	169
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	29	49	16	364
Miasto do 20 tys.	6	36	44	14	123
20-100 tys.	13	26	54	7	202
101-500 tys.	10	26	55	9	192
501 tys.i więcej mieszk.	4	22	61	12	119
Wykształcenie					
Podstawowe	10	25	44	21	280
Zasadnicze zawodowe	8	29	53	10	257
Średnie	8	27	56	9	350
Wyższe	8	30	59	4	113
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier.,inteligencja	3	38	56	3	69
Prac.umysł.niż.szczebła	9	29	55	7	83
Pracownicy fiz.- umysł.	8	28	53	10	99
Robotnicy wykwalifikowani	6	29	58	7	72
Robotnicy niewykwalifik.	8	29	55	8	38
Rolnicy	7	27	51	15	53
Pracujący na własny rach.	11	28	46	15	37
Bierni zawodowo					
Renciści	6	32	45	17	107
Emeryci	8	24	44	24	184
Uczniowie i studenci	16	24	56	4	86
Bezrobotni	10	26	61	4	117
Gospodynie domowe i inni	7	21	52	20	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	5	33	55	7	170
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	5	22	67	6	65
sekt. pryw. poza rolnict.	9	29	52	10	171
prywatnym gosp. rolnym	8	25	50	16	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	7	27	60	6	107
300-399	13	31	47	8	81
400-599	8	30	51	11	146
600-800	8	28	51	14	181
Powyżej 800 zł	9	33	52	7	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	25	58	11	303
Średnie	7	30	49	15	448
Dobre	14	27	50	9	249
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	18	48	23	76
Raz w tygodniu	9	31	50	11	495
1-2 razy w miesiącu	8	27	57	8	144
Kilka razy w roku	7	23	57	13	191
W ogóle nie uczestniczy	9	30	49	13	93
Poglądy polityczne					
Lewica	10	27	56	7	182
Centrum	10	30	51	10	321
Prawica	6	26	62	6	232
Trudno powiedzieć	7	27	43	23	264

Tabela 6. Jak Pan(i) uważa, jak będzie w 2004 roku? Czy dla Pana(i) osobiście będzie on:

(%)

	lepszy	taki sam	gorszy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	38	22	11	1000
Płeć					
Mężczyźni	30	40	18	11	479
Kobiety	29	36	25	11	521
Wiek					
18-24 lat	57	29	9	5	155
25-34	31	42	15	11	184
35-44	33	39	19	9	176
45-54	28	36	24	12	202
55-64	13	39	35	12	115
65 lat i więcej	13	40	31	16	169
Miejsce zamieszkania					
Wieś	26	38	22	14	364
Miasto do 20 tys.	27	42	23	8	123
20-100 tys.	36	37	17	10	202
101-500 tys.	34	36	21	9	192
501 tys.i więcej mieszk.	26	36	27	11	119
Wykształcenie					
Podstawowe	25	37	22	15	280
Zasadnicze zawodowe	26	37	25	12	257
Średnie	34	37	22	7	350
Wyższe	37	43	11	9	113
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	33	49	11	6	69
Prac.umysł.niż.szczebła	35	37	20	8	83
Pracownicy fiz.- umysł.	33	40	17	10	99
Robotnicy wykwalifikowani	28	46	18	8	72
Robotnicy niewykwalifik.	33	39	9	18	38
Rolnicy	16	40	28	16	53
Pracujący na własny rach.	37	37	16	11	37
Bierni zawodowo					
Renciści	15	35	39	11	107
Emeryci	14	44	29	14	184
Uczniowie i studenci	57	33	8	2	86
Bezrobotni	35	30	21	14	117
Gospodynie domowe i inni	46	19	23	12	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	26	45	20	9	170
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	43	34	11	12	65
sekt. pryw. poza rolnict.	35	43	14	9	171
prywatnym gosp. rolnym	16	39	30	16	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	29	33	28	11	107
300-399	35	34	24	8	81
400-599	32	37	22	9	146
600-800	37	41	17	6	181
Powyżej 800 zł	23	46	21	10	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	23	30	34	13	303
Średnie	27	42	22	9	448
Dobre	43	40	6	11	249
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	18	37	28	18	76
Raz w tygodniu	27	40	23	11	495
1-2 razy w miesiącu	34	38	16	12	144
Kilka razy w roku	39	36	16	8	191
W ogóle nie uczestniczy	29	30	30	11	93
Poglądy polityczne					
Lewica	35	34	25	7	182
Centrum	35	39	17	9	321
Prawica	27	43	20	10	232
Trudno powiedzieć	21	35	26	17	264

Tabela 7. Jak Pan(i) uważa, jak będzie w 2004 roku? Czy dla Polski będzie on:

(%)

	lepszey	taki sam	gorszy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	28	29	15	1000
Płeć					
Mężczyźni	29	30	27	14	479
Kobiety	26	27	30	17	521
Wiek					
18-24 lat	38	32	24	6	155
25-34	30	30	22	17	184
35-44	30	30	30	10	176
45-54	26	33	28	13	202
55-64	20	19	40	20	115
65 lat i więcej	20	21	31	28	169
Miejsce zamieszkania					
Wieś	25	25	30	21	364
Miasto do 20 tys.	29	30	31	10	123
20-100 tys.	33	29	27	12	202
101-500 tys.	27	31	28	14	192
501 tys.i więcej mieszk.	27	33	27	13	119
Wykształcenie					
Podstawowe	24	27	28	21	280
Zasadnicze zawodowe	27	30	28	16	257
Średnie	28	28	31	13	350
Wyższe	36	26	28	10	113
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	36	25	27	12	69
Prac.umysł.niż.szczebła	26	34	31	9	83
Pracownicy fiz.- umysł.	24	32	32	12	99
Robotnicy wykwalifikowani	35	29	27	8	72
Robotnicy niewykwalifik.	30	19	23	28	38
Rolnicy	20	31	27	23	53
Pracujący na własny rach.	22	43	24	11	37
Bierni zawodowo					
Renciści	19	24	38	19	107
Emeryci	19	25	31	25	184
Uczniowie i studenci	41	34	20	5	86
Bezrobotni	35	25	27	14	117
Gospodynie domowe i inni	34	27	25	15	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	26	32	32	11	170
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	34	35	20	11	65
sekt. pryw. poza rolnict.	33	27	27	13	171
prywatnym gosp. rolnym	17	32	29	22	55
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	32	17	37	14	107
300-399	26	38	26	10	81
400-599	28	33	27	11	146
600-800	33	30	24	13	181
Powyżej 800 zł	23	30	35	12	175
Ocena własnych war. mater.					
Złe	22	27	33	18	303
Średnie	26	27	31	15	448
Dobre	36	31	20	13	249
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	29	33	23	76
Raz w tygodniu	26	27	30	16	495
1-2 razy w miesiącu	32	28	27	13	144
Kilka razy w roku	32	33	23	12	191
W ogóle nie uczestniczy	29	23	34	14	93
Poglądy polityczne					
Lewica	31	32	30	7	182
Centrum	31	33	25	12	321
Prawica	23	30	35	12	232
Trudno powiedzieć	26	19	27	28	264